

בנייר

עלוו קיבוץ נייר אליהו

לאה גולדברג
שיר לט"ו בשבט

אור הבקר על פתל חרנו רוקד
מספר פי הנץ ופרח השקד ;
מדפק על חלון הענף הלכן :
אל תישן, אל תישן.

צא לחורש וראה : האילן מקשט,
כילדה שלבשה את שמלת השבת,
וכל פרח פרח, וכל נבט נבט -
ט"ו בשבט, ט"ו בשבט, ט"ו בשבט !

אדמה ירקה ריחנית וירשנה,
מברכת אותנו ברבת השנה -
לא לריק העמל וישמח השותל :
אילנות מזדקרים על כל תל.

והשמש צוחקת בירק הפירות ;
מבטיחה לשממה פיה יהיו יערות,
עוד יגיל כל לבב, עוד תצמיח כל יד
ט"ו בשבט, ט"ו בשבט, ט"ו בשבט !

נר זכרון

לזכרם של החברים שאינם עימנו

רונית קורדובה - 50 שנים למותה

תומר ניר - 24 שנים למותו

בנימין רפפורט - 8 שנים למותו

מיקי לנגשטטר - 3 שנים למותה

למחרת - בלעדינו
ויסלבה שימבורסקה

הבוקר צפוי להיות קר וערפילי.
ממערב
יתחילו להגיע ענני גשם.
הראות תהייה מוגבלת.
הכבישים חלקים.

בהדרגה, במשך היום,
בהשפעת לחץ ברומטרי מצפון
תתכן התבהרות חלקית.
עם זאת, בשל רוח חזקה,
ומשבים משתנים תיתכנה סופות.

בלילה
התבהרות כמעט בכל הארץ,
רק בדרום מזרח ייתכנו ממטרים.
המעלות יירדו באופן משמעותי,
לעומת זאת, הלחץ יגבר.

היום הבא
צפוי להיות שמשי.
אף כי אלה שממשיכים לחיות
עוד יזדקקו למטריה.

ויסלבה שימבורסקה (2/7/1923 - 1/2/2012), משוררת פולניה,
כלת פרס נובל לספרות 1996. נפטרה שבוע שעבר.

נר זכרון לעודד נסל ז"ל

התחנה השוממה

שנתיים להליכתו מעמנו של חברנו עודד נסל ז"ל

היום התחנה שוממה. המשאבות כבר אינן. הבניין חשוך, סגור ומסוגר. אין יוצא ואין בא. רק מיכל מגודר היטב מזכיר, כי פעם הייתה כאן תחנת דלק. אבל היו גם ימים אחרים... באותם ימים, התחנה שקקה חיים. המשאבות המיושנות פעלו יום וליל וסיפקו דלק למכוניות ולטרקטורים. התחנה שימשה גם מקום מפגש ואלה שזקקו לשירותיה מידי פעם נפגשו לשיחת חולין קצרה ליד המשאבות. פעילות ערה ניכרה גם בתוך הבניין הקטן, אשר בחלונו דלק אור. לא פעם נפתחה הדלת ועודד יצא החוצה, בתקופה האחרונה נתמך במקל, כדי לתקן תקלה כלשהיא במשאבות או לסייע למי שהתקשה לתדלק.

תמיד ידעתי, כי דלת זו פתוחה למעני ובקשותי לסיוע בענייני התידלוק או קופת הבית נענו בכל עת ברצון וברוח טובה. טוב היה לדעת שיש כתובת, אליה ניתן לפנות בעניינים אלה. ניצלנו את המפגשים האלה גם כדי להחליף דעות על הנעשה בקיבוץ או כדי לחלוק זכרונות על הקריה המשותפת לשנינו (קרית חיים), אשר כבר אינה קיימת עוד במתכונתה המקורית. מפגשים מסוג זה, למרבה הצער, הופכים נדירים יותר ויותר במציאות של הקיבוץ המתחדש.

גם אותו הווי של תחנת הדלק הקטנה הפך כבר לנחלת העבר ואולי אין זה מקרה, כי תחנת הדלק נסגרה ימים ספורים, לאחר שעודד הלך לעולמו.

ת.נ.צ.ב.ה
איציקו דנה

תמונה שנשלחה לאתר ע"י יורם סתיו כשעודד נפטר

דבר העורכת

חודש ינואר שהסתיים הצטיין בריבוי ימי גשם, סוג של נחמה בימים בהם כולם סביבנו עוסקים באיומים. אולי בכל-זאת השמים לא נגדנו?

בעלון הזה ראיון עם גדי, מנכ"ל פלסטניר שכבר שנים מתמודד עם צוות עובדים מסור מול תנאים חיצוניים לא פשוטים בשדה הכלכלי, בתנאי תחרות, ומשבר עולמי שעדיין לא נסתיים. בתום שנה של תוצאות טובות – מגיעה לצוות ולמנכ"ל שבראשו מילה טובה של הערכה!

תמצאו כאן גם ראיון רחב יריעה עם אמל, המתמודדת עם איומים מסוג אחר, מצבים שבין חיים ומוות, פשוטו כמשמעו. האם תחושת השליחות והאמונה החזקה הם שמאפשרים לה לצלוח יום אחר יום, לתפקד, להישאר שלמה בנפשה?

קצת הדים לחוויה הראשונה מסוגה – קבלת 20 משפחות לחברות!!! וכל זאת אחרי תהליך דמוקרטי מופתי ומותח עצבים.

בעלון הפעם הצצה מאחורי הקלעים של חברי מנהלת הקליטה, איך נראים הדברים בעיני מי שהקדיש למטרה זו שעות על גבי שעות בישיבות, פגישות, ראיונות... וגם המון כוסות תה / קפה...

וגם דברים פחות דרמטיים, הלקוחים מחיי היום-יום של החברים ושל הקיבוץ: היסטוריה מקומית, זהירות בדרכים, ספורט, לידות, פרידות, ועוד מן הדברים המהווים חלק ממרקם חיינו המשותפים.

בפתח ט"ו בשבט, שיהיה לכולם חג שמח, והשתתפות מהנה בתוכניות החג.

קריאה מהנה,

נטע

מכתבים למערכת ניתן לשלוח לאי-מייל BANIR@NIREL.ORG.IL
או להכניס לתא דואר מספר 40.

מחכים לשמוע מכם...

עורכת ראשית: נטע בארי
ארכיון: עמיקם רגב
מערכת: ליזה בוחסירה, עתליה אייל, הדסה ראובני,
דור הורביץ, שלי בורץ

להערות, רעיונות, דעות וסתם לראות את העלון בצבעוני - כנסו לאתר הקיבוץ
(ובדרך תמצאו גם כתבות, סקרים, תמונות, הודעות ועוד ועוד)

www.nirel.org.il

הקליטה הגדולה ועדת קליטה

מעין סיכום קצר על תהליך הקליטה מנקודת מבט של קולטת

התחלנו את כל התהליך בישיבות אין ספור של הוועדה בראשותה של נירה, אני נכנסתי לעניין מתוך אינטרס אישי, שנבע מהרצון להיות בעניינים כשעל הפרק עומדים הבנים – גם שלי כמובן - שרוצים להישאר פה איתנו. כמה פעמים במהלך התקופה הארוכה הזו חשבתי לפרוש ולהשאיר את ה"בלבול מוח" הזה לאחרים, בעיקר אחרי שהבנתי ש"לא יקרה שום דבר רע לילדים אם אני לא אהיה בתמונה" (מין סוג של לדעת מתי לשחרר?!). הרבה פעמים בדרך הרגשתי שאולי אנחנו לא מספיק מקצועיים, אולי לא מספיק אובייקטיביים, מעט מידי אנשים, ועוד ספקות כאלו ואחרים.

נפגשנו מידי שבוע, נראה לי שבמשך 5 (?) שנים! כשמסתכלים על זה אחורה זה די מדהים. אולי בגלל שהיה לנו נחמד ביחד ושעל-אף הויכוחים והצעקות – וברוך השם, היו – משהו בכל זאת השאיר אותנו שם. אולי כי לאט לאט מתחוויר לך שהאחריות היא הרבה יותר רצינית ככל שהתהליך מתקדם, ומידי פעם קשה להירדם בלילה כשחושבים על מה שאנחנו מקדמים פה בעצם. החלק הכי מעניין, מרגש, מפתיע ומאתגר היה בשלב הראיונות האישיים. פגשנו זוגות של חבר'ה צעירים, עם ילדים קטנים, שגרים לא רחוק מאיתנו, בני 30+. החלק המרגש היה לדעת שישנם אנשים צעירים, שיש להם ניצוץ בעיניים כשהם מדברים על חיים בירוק, בשקט ביחד של הקיבוץ, שהם מתרגשים מזה שאנחנו מספרות על תהליך הקליטה שלנו, או על הילדות שלנו פה, ושיש לנו גם הורים פה. שמרגש אותם לראות עצים ומבנים ישנים ולחשוב על אלו שהקימו את המקום, ועדיין פה כדי ליהנות ממנו. מעניין היה לשמוע איך חיים אנשים בגילאים האלה, עם אילו קשיים הם מתמודדים (וחלקם התמודדו עם קשיים אישיים לא פשוטים). היה מפתיע לפגוש זוגות צעירים שעסוקים בקשיי פרנסה ובטיפול בילדים, ועדיין מוצאים זמן להתנדב, בכל מיני צורות, כל אחד בתחומו, ולעזור במקומות שצריך. הקטע המאתגר היה לעמוד בציפיות שלנו מעצמנו, בתור מראיינים. לדעת להבחין בין עיקר לתפל, לחוש מבעד ל"מילים היפות" בעוד רבדים שצריך לדעת עליהם ואחר כך, כשהם יצאו מהחדר, לדעת לנתח בקור רוח - לשים בצד את ההתרשמות הראשונית, בדרך כלל מאוד חיובית ומשוחזרת, אחרי שעה בערך של שיחה מלבבת - ולהחליט מה "הניקוד" של אותו זוג. קוריוז נחמד: שמנו לב שכשהזוגות היו עוזבים את החדר היינו רואים אותם הולכים יד ביד או מחובקים על המדרכה. היינו מציצים מהחלון כדי לראות אם צדקנו. אז גם לא היינו הכי מקצועיים לפחות בתחום הזוגיות הצלחנו לעשות משהו טוב.

כשסוף סוף היינו צריכים לבחור את ה-21 זוגות מבין ה-40 שנשארו, ישבנו במרתון של שעות והיה כל כך קשה להחליט, כשמה שאני זכרתי (היה קשה לזכור את כולם אז השתמשנו בתמונות שלהם) היו החיוכים שלהם והתקוות שכולם תלו בהחלטות שלנו. ובעיקר שאפילו שנפגשנו רק לשעה היה מין חיבור טוב כזה שמשאיר הרגשה וטעם טוב. בסוף כל ראיון (סמדר ירושלמי הייתה המראיינת הראשית ועשתה את זה מדהים) הקפדנו לשאול "מה יהיה אם תקבלו תשובה שלילית?" וכשאתה בא להחליט על מי כן יהיה ומי לא אז כל מה שאתה זוכר זה את התשובות. (בלילה שלפני ההצבעה על הקבלה לחברות חלמתי שלא באים מספיק חברים להצביע ואנחנו סופרים וסופרים וזה לא מספיק...)

אני לא יודעת אם לא פספסנו מישהו, בטח כן, ואני לא בטוחה שכולם ראויים במאה אחוז, גם על זה אומרים "שלכל אחד יש את השריטה שלו" אבל בפעמים שנפגשנו ביחד, חנוכה והפגישות הקשורות בתהליך, נראה לי שיש לנו חברה טובים ורציניים שרוצים מאוד ומוכנים להשקיע בזה את כל מה שיש להם, תרתי משמע. רוצים לבוא ולחיות חיים של שיתוף, חיי קהילה עם הייחוד שיש בקיבוץ, שמקווים לתת לילדים שלהם חינוך טוב יותר ולעצמם איכות חיים טובה יותר, שאכפת להם מה אנחנו, הותיקים, חושבים עליהם וחשוב להם שנדע שהם מעריכים את כל מה שנעשה עד היום בקיבוץ. ואין להם שום כוונה לזלזל או לקלקל, להיפך, הם רוצים להצטרף לתהליך, למקום ולקיבוץ שלנו, על כל המשתמע מכך. אני מקווה שהם באמת יצליחו – כמו שהבטיחו בראיונות - למצוא את הזמן ולהתערות בחיים פה ולהוביל תהליכים

חברתיים, תרבותיים וכלכליים. אני מקווה יותר שאנחנו נהיה קשובים לבעיות שלהם ושנדע לקלוט אותם בצורה חכמה, נעימה, חברית ותומכת.

בקיצור, אולי אנחנו לא הקיבוץ המושלם (את זה הם עדיין לא גילו) אבל אם הם בחרו לחיות בתוכנו - אז בואו נהיה קולטים חכמים, צודקים והכי חשוב חברים טובים.

בברכת קליטה מוצלחת ושכונה חדשה ופורחת!

סמדר יוגב

ועוד מילה...

ועדת קליטה נבחרה לפני כחמש שנים. אני נמצאת בה מראשיתה. המטרה הייתה תמיד לקלוט חברים חדשים ולהרחיב את האוכלוסייה הטובה שלנו. קיימנו הרבה מאוד ישיבות, שלי הן היו מאוד חשובות. למרות העיסוקים האחרים שלי ולמרות שלפעמים רציתי לראות איזו שהיא תוכנית טלוויזיה טובה, אספתי את עצמי והלכתי לישיבה.

בישיבות האחרונות ראינו כ-40 משפחות מוכשרות, איכותיות שכמובן רצו להצטרף אלינו. היה מעניין להכיר את המשפחות ואני מקווה שגם להן היה מעניין להכיר את הקיבוץ שלנו. מתוך 40 המשפחות נאלצנו לבחור 21 משפחות. זה היה קשה וגם כואב לא לקבל את שאר המשפחות. אני מקווה שנתחבר כולנו יחד ונמשיך להיות קיבוץ חברתי וכלכלי טוב, עם הרבה ילדים חדשים ועם תרבות מגוונת ועשירה.

שושקה לוינסון

הקליטה הגדולה תודה

חברי קיבוץ ניר אליהו היקרים

התרגשנו לשמוע על קבלתנו כחברים לקיבוץ ואנו שמחים מאוד שבחרתם בנו כשותפים לדרך. ברור לנו כי ההחלטה לקבל לקיבוץ חברים שאינם בני משק אינה מובנת מאליה, אך אנו בטוחים שבעזרתכם נוכל להשתלב בחיי הקהילה של הקיבוץ. אנו מחכים בקוצר רוח להתחיל לבנות את ביתנו ולראות את ילדינו רצים במדשאות הקיבוץ.

תודה מיוחדת לחברי מנהלת הקליטה שמלווים אותנו יד ביד בתהליך הקליטה.

המשפחות הנקלטות

הקליטה הגדולה עוד משפחה אחת

מידע על משפחת וינברג - משפחת מועמדים חיצוניים לקליטה אשר היו בסטנד-ביי והחליפו את משפחת רוזנבלום אשר פרשו מהתהליך. מאז שכתבו זאת נולד להם ילד נוסף ועתה יש להם 3 ילדים.

משפחת וינברג (כפר-יונה)

באפריל 2004 הושמה אבן הדרך הראשונה להקמת המשפחה.

שותפים לעשייה:

עמית – כיום בן 40. בן רמת אפעל. אדריכל במקצועי, בוגר אוניברסיטת תל-אביב. עובד כאדריכל בכיר במשרד "יסקי מור סיון אדריכלים". בשעות הפנאי יוצא לריצות ארוכות (השאיפה היא להגיע למרתון) ומשחק כדורסל.

קרן – כיום בת 34. בת כפר-סבא. בעלת תואר בפסיכולוגיה ותקשורת. בעבר עבדתי במקצועות ניהוליים שונים. לפני מס' שנים עשיתי הסבה להנהלת חשבונות ועובדת בתור מנהלת כספים וחשבת שכר. בשעות הפנאי שוקדת על משימות גראפיות למיניהן (אוהבת ומתחברת לכל מה שקשור לאומנות ויצירה).

מגדלים ומטפחים בכבוד את:

עידו – עולה לכיתה א'. ילד נמרץ, אתלטי, חברותי, בעל ביטחון עצמי. ירש את כישרון הציור מאבא שלו ומבטא באמצעותו דמיון מפותח ביותר...

עילם – בן 3 וקצת. בעל אישיות לא פחות מרשימה. מעט ביישן אך שובב ונמרץ. בעל קסם משלו. מעריץ את עידו. כרגע הוא יותר על תקן חקיין של כל מה שאחיו הגדול עושה.

"זומבה" – השם שניתן לזה שבדרך. עתיד להגיע בסוף ספטמבר גבר נוסף למשפחה. ובל נשכח את צ'סטר – החתול הגיינג'י (הבן ה"שעיר") שנמצא איתנו מיום היוולדו, לפני 9 שנים.

כמשפחה אוהבים לבלות זמן רגוע ביחד, לפעמים יוצאים לטיולים בטבע, לבד או עם חברים, הולכים לים או לבריכה, קוראים ספרים, משתוללים ומשתובבים ביחד.

צוואות

בשבת 14/01/12, נערך בקיבוצנו מפגש עם עורכי הדין נטע כהן שדמי ואיתן רובין, המתמחים בהורשה בקיבוצים שעברו הפרטה, בנושא חשיבותה של עריכת צוואה בכלל ובקיבוץ שלאחר ההפרטה בפרט.

מן המפגש:

- חוק הירושה קובע מנגנון לחלוקת רכושו של אדם שנפטר ולא הותיר אחריו צוואה. מנגנון החלוקה הנ"ל עלול להיות בעייתי במקום בו:
 - ← רצונו של האדם אינו עולה בקנה אחד עם המנגנון הקבוע בחוק. לדוגמא: החוק קובע כי בן הזוג הנוטר בחיים יקבל רק מחצית מרכושו של המוריש, והמחצית השנייה תחולק בין הילדים. ואילו המוריש רוצה כי בן/בת זוגו יירש את כל רכושו, וימשיך לחיות את חייו עד 120 ורק אחריו יקבלו הילדים את חלקם.
 - ← ההתנגשות בין המנגנון שקובע חוק הירושה ובין חוקים ותקנונים אחרים (כמו תקנות האגודות השיתופיות וכללי מינהל מקרקעי ישראל) הופכת את המנגנון שקבע החוק לבלתי צודק עבור המוריש. לדוגמא: על פי החוק תחולק דירת המגורים בין כל היורשים באופן שווה, אך על פי תקנות המינהל לא יוכלו כל היורשים לקבל בעלות בדירה במשותף.
 - ← המוריש מעוניין להתנות תנאים בירושתו. לדוגמא: הורים המעוניינים כי ילדם יקבל את חלקו רק מגיל מסוים ומעלה, או יקבל מענק לצורך לימודים בתנאי שילך ללמוד וכיו"ב.
 - ← החוק קובע כי מחצית רכושו של אדם תעבור לבת זוגו ותהפוך להיות רכושה. למוריש ילדים מנישואין קודמים, ובת הזוג שתקבל מחצית מרכושו, תוריש אותה לאחר מכן לילדיה שלה ולא לילדיו.
- רצוי לציין, כי עם כל אי הנוחות שבדבר, צוואה היא לעיתים רלוונטית יותר לזוגות צעירים עם ילדים קטינים, מאשר למבוגרים, והיא ללא ספק הכרחית למי שחי בזוגיות שנייה ומעלה...
- עורכי הדין יגיעו לקיבוץ למפגש אישי עם כל מי שמעוניין לערוך צוואה. מי שמעוניין להיפגש עם עורכי הדין לפגישה אישית וטרם נרשם, מוזמן להירשם אצל ליזה במזכירות. מועד הפגישה יתואם טלפונית עם כל מי שישאיר את פרטיו.

פרגון

שלום,
הגעתי לאתר שלכם כדי לראות היכן אתם ממוקמים גיאוגרפית - והתפעלתי!

כל הכבוד על אתר נעים, מעשיר (ככה "על הדרך" למדתי גם על ההיסטוריה שלכם) והתפעלתי מהמעבר שעשיתם ל"עידן החדש" של הקיבוצים. יישר כוח למי שבנה ולמי שמתחזק את האתר שלכם, ועל ה"קרדיט" שאתם נותנים לכל קודמיכם (מזכירי קיבוץ, גרעיני נח"ל...)
וכה לחי!

יווי

(תל אביבית מפרגנת)

אנחנו בחודש ינואר, לכל פירמה אלו תאריכים קריטיים. ראיתי את האומדן לדוחות רווח והפסד. תוצאה טובה, אחרי שנים לא קלות. תאריך טוב לשאול אותך מה שלומך.

קודם כל, אני חושב שגם בשנים האחרונות תרמנו יחסית. כשנכנסתי לניהול פלסטניר לא שילמנו שכ"ד 400 אש"ח בשנה. בעצם אם הרווח אז היה 800 אש"ח, ללא תשלום שכ"ד, ובשנה שעברה גמרנו עם רווח של 800 אש"ח, זה אומר שהרווח גדל. (התוצאות מתייחסות לפלסטניר כולה, ולא רק לחלק של הקיבוץ. אני מנכ"ל פלסטניר, השותפות). בגדול, נעשה שינוי מאוד מהותי שבא לידי ביטוי בתמהיל המוצרים, במיצוב הפירמה בשוק, ובהרגשה של העובדים במקום העבודה שלהם.

ואני רוצה להתחיל דווקא מזה. אחרי שעשינו הרבה שינויים והשקעות בקיבוץ – הסדר הקיבוצים, עדן, מעדניר, תשתיות... גדי נוי ביקש ממני לבוא ולנהל את המפעל. כשנכנסתי למפעל מצאתי פה מערכת שהייתה די סטטית, ובין החברים היה חוסר הערכה לפלסטניר. אני חושב שאחד הדברים שהצלחנו לעשות, אולי דרך הקליטה שלי, אבל בעצם עם כל העובדים, זה להציג את הפנים האמיתיות של המפעל. כי בסה"כ יש פה עובדים טובים מאוד, עובדים מצויינים, שמקום העבודה חשוב להם. גם חברי קיבוץ וגם כאלה שאינם חברי קיבוץ. כל השינוי הזה, שמקבל ביטוי במספרים, הוא בזכות האנשים. היום העובדים מאוד גאים במקום העבודה שלהם, סביבת העבודה מאוד נעימה.

בתקופה הזו יש לחץ, תקופה בעייתית, ירידה קשה בשוק, דצמבר הוא לא חודש קל. תחרות מאוד קשה, צופים שנה של מיתון. אנחנו בפלסטניר נמצאים במקום אחר. היכולת להתמודד עם הדברים האלה, ולא כפראזה, אך ורק בזכות העובדים. גם בתקופות קשות קודמות, ברגע שהייתה תנועה והייתה עשייה, העובדים פרחו ומימשו את הפוטנציאל שלהם.

יש יציבות גדולה במערך העובדים (הפועלים והמנהלים)

היציבות מבטאה מערכת יחסים. לי כמנהל מאוד קשה להיפרד מאנשים שאני עובד אתם. אני לא חושב שהדשא של השכן ירוק יותר. אני מנסה לנתח איך אנחנו עומדים מול היעדים שקבענו. לא מוותר לעובדים. אנשים עובדים פה קשה, אך מצד שני מרגישים שמקבלים תרומה, גם עניין בעבודה, גם בזה שהמפעל מתפתח, וגם בדברים האישיים, תגמולים. מילה טובה, מתנות, לפעמים מציינים שיא של מכירות, עושים על האש, כל מיני דברים כאלה. מסגרת העבודה היא של 10-12 שעות ביום, חצי מהחיים שלהם עוברים כאן.

בהתחלה היו לי הרבה ויכוחים עם ברק (לפטר) בנוגע לעובדים, אך בסופו של דבר הוא אמר: "אני רואה את היציבות של העובדים, ואני מבין שהיציבות הזו מעידה על הדיאלוג שמתקיים אתם." הדיאלוג הזה מתקיים בכל מקום, בצורה שבה אהובה מגיבה לפניית, באופן שיסמין עונה, זה נכון לגבי כולם. הכול מתחיל באנשים, בכבוד שנותנים להם, לא משנה באיזה תפקיד. אני חושב שהצלחנו לייצר כאן מערכת שמבינה שבשביל להצליח צריך לעבוד ביחד. זה לא שמישהו אחד עומד על הגבעה ואומר "הכל בזכותי", זה לא עובד ככה.

מה החלק שלך בכל זה?

בתעשייה כמו שלנו אין פטנטים, אין משהו מתוחכם, זו עבודה סיוזיפית, שמחברת פאזל של אלפי חלקים. אם הם מחוברים נכון אז העסק זורם. התפקיד שלי לשמור על זה. אני לא מבין גדול בפלסטיקה, כמעט בכל תחום יש אנשים במפעל שמבינים יותר ממני, בכל המחלקות יש מנהלים טובים. אני חושב שהתפקיד שלי הוא לראות מלמעלה, לכוון.

הנעת עובדים – מה ואיך עושים?

המנהלים יודעים שכדי להגיע ליעדים, הם צריכים דיבור עם העובדים בשטח. אלי, מנהל התפעול לא מפעיל בעצמו את המכונה, אז זה יורד כלפי מטה. שמוליק מנהל השיווק, יודע שכדי להביא מכירות הוא צריך לעשות את הצעדים עם האנשים. במפעל תעשייתי חייבת להיות דחיפה מן הגב, אנחנו לא במשטר צבאי שמורידים פקודות מלמעלה. צריך לדעת לנהל, וזה משמעות הניהול - היכולת לעבוד עם האנשים. ואני מוסיף שהתנאי לעבודה נכונה הוא מבנה הירארכי נכון, זה התנאי. בגלל זה גם התעקשתי על כניסת השותף, כי אני חושב שכניסתו של ברק תרמה המון, מבחינת המבנה, הקמת הדירקטוריון, זה המפנה.

במפעל, כמו בכל מערכת, יש מתווה, מתודולוגיה איך צריך להתנהל. כאשר ברק נכנס כשותף, חלק מהחברים אמרו: דווקא עכשיו כשמרוויחים צריך שותף? אבל כאן התרומה הגדולה של כניסתו, בהסדרת הכללים. במערכת תעשייתית ישנו מצד אחד עובד שקם כל בוקר, ועובד כל יום על-יד המכונה ועושה את אותה עבודה, ומצד שני ישנם בעלים שרוצים לקבל את הרווח המקסימאלי. צריך לראות איך בעצם מחברים את הרצון של הבעלים, שהוא לגיטימי, עם הפועל בסוף הקו. כדי ללכת בדרך הנכונה אסור להזניח שום חוליה בשרשרת הזו, כל חוליה חשובה. אני אדם דעתן, יודע להתווכח, קשה לי לפעמים לקבל דברים, אבל מאוד מכבד את הדירקטוריון. הדירקטוריון מתנהל נכון, אנשים שנושמים תעשייה. דורשים ממני להראות צמיחה. אני חושב שמעבר לזה שאני באופיי יזם, אז המבנה עצמו מאתגר את האנשים. אנחנו מכינים חומר מעמיק לדירקטוריון, חוברת תקציב 2012 עבת כרס, יורדת לפרטים. לכל מנהל מחלקה (שיווק, תפעול, איכות...), מוגדרים היעדים שלו. והם, המנהלים, מחוייבים לזה. תפקידו של הדירקטוריון לדאוג לקיים את מה שנכתב בחוברת הזו. יש יעדים שצריך לעמוד בהם. אני לא יכול לברוח. אם כתוב שצריך לייצר 5000 טון, אז בסוף השנה אני צריך להסביר מה קרה אם לא ייצרתי 5000 טון.

ספר קצת על העבודה שנעשתה בתחום האיכות והקטנת הפחת

פלסטניר של היום שונה מאוד מפלסטניר שלפני 5 או 7 שנים. פעם כשהלקוח היה מחזיר סחורה היו מאשימים אותו. לפני 9 שנים התחלנו לעבוד לקראת הסמכה של BRC (תקני מערכת בטיחות המזון) ו HACCP (מערכת בקרת הסיכונים). תהליך שהובלתי עם מרינה (מנהלת מחלקת איכות), תהליך מחנך שלוקח זמן. מנהל מחלקה שכל תפקידו היה לדאוג שהמכונה תעבוד, פתאום צריך להסתכל מעוד זווית, לעשות עוד פעולות כדי להשביח את המוצר – זה עניין שלוקח זמן. המעורבות שלי בתהליך הייתה מאוד גדולה. לפעמים מגיעים לרגעי משבר ואז אתה שואל את עצמך: להחליף את הבן-אדם? להביא מישהו אחר? קיבלתי החלטה שאני עושה את זה עם האנשים. לוקח את האדם שאני מכיר את מעלותיו וחסרונותיו, מאמין שאפשר להתגבר על החסרונות, ומגיע למצב שהיתרונות יעצימו על החסרונות. כתפיסת עולם, אני תמיד מעדיף לעשות את זה. יותר לאט אבל יותר בטוח. היו פה לא מעט מקרים של כשלון, לא מעט נפילות. הייתי הולך הביתה בהרגשה קשה ואומר: זו אשמתי. (אחראי לא אשם, אני מתקנת) הייתי יושב עם האנשים ואומר: "בואו נלמד מהטעות. היא כבר נעשתה. בואו נדאג שהטעות הזאת לא תחזור מחר." טעויות נעשה תמיד. כשמייצרים מיליוני מטרים, כשמדפיסים מיליוני מטרים, כשמשתמשים בעשרות סוגי חומר גלם, ורשומים עשרים אלף מק"טים, אין מי שלא עושה טעות. החכמה היא לשבת, להכיר בטעות, שזה לא פשוט. אני זוכר שהייתי מבקש: "תגיד: טעיתי, לכל הרוחות והשדים." מהרגע שאדם אומר "טעיתי" הוא יכול ללמוד. זהו אחד הדברים שניסינו להתמודד אתם, ואני חושב שהצלחנו.

הממוצע של גילאי החברים כאן די גבוה. הרבה זמן לא נכנס אדם צעיר מהקיבוץ

קודם-כל גילנו לא כל-כך גבוה, לרובנו יש לפחות עוד 10 שנים של עבודה. אני חושב על זה לפעמים, לא יודע איך לעשות את זה, אני מקווה שנגדל, ונוכל לקלוט עוד חברים בעתיד. בהתחלה למפעל היה דימוי לא טוב, הקיבוץ הרגיש שזה נטל שרובץ. היום הבסיס יותר חזק, איתן, יותר נכון מקצועי ואיכותי, פחות פגיע לזעזועים. היינו 27 עובדים, עכשיו אנחנו 65. הלוואי ונצליח לגייס חברים צעירים.

...פלטטניר - ראיין עם גדי מאור

לקראת השנה הקרובה – אתגרים של התרחבות

קודם כל 2011 מסתיימת טוב, בניגוד למגמות בשוק. המתחרות שלנו סיימו במצב גרוע. פלטטניר שיפרה את הביצועים שלה. זה נובע בעיקר מכך, ששינינו את תמהיל המוצרים, ועברנו מיריעות שקופות, ליריעות רב תהליכיות, מודפסות דפוס מורכב (60%-50). בשנת 2011 הוצאנו עבודה לקבלני משנה, היינו מפוצצים בעבודה. ההשקעות שאנחנו מבצעים הן לא דרך הון בעלים, אלא לוקחים הלוואות כדי לגדול. בשנים האחרונות אנחנו לא לוקחים ערבויות מהבעלים. למשל, רכישת מכונת הדפוס היא דרך אשראי וביטוח של היצרנים הגרמנים. המכונה לא משועבדת. אנחנו משלמים בינתיים, טפו-טפו.

פלטטניר במבנה שלה היא חברה מורכבת, בשביל להרוויח טוב צריך למכור מעל 5 מיליון ש"ח לחודש. אם מוכרים בפחות לא מרוויחים. יש לנו עלויות קבועות מאוד גדולות, (למשל, יש לנו בקרת איכות סביב השעון). חייבים לגדול. במצב שבו אנחנו עמוסים בד"כ, (95%) ברגע שיש פיק קטן של הזמנות, אנחנו בבעיה, כי לאנשי המכירות אין אפשרות למכור. ובנוסף, כדי לפתח מוצרים צריך זמן מכונה. אנחנו נמצאים בתחילתו של פרויקט מאוד גדול, נכניס כנראה עוד אקסטרודר, כדי שנוכל לעמוד באתגרים של פיתוח מוצרים חדשים. בעצם אנחנו לא רואים מנוס מלבצע השקעה כזאת.

פלטטניר ממוצבת היום בשוק במקום טוב – יש לנו לקוחות תעשייתיים גדולים. למשל חוגלה – 80% מן היריעות לאריזה אוטומטית שחוגלה קונה הם של פלטטניר. אנחנו לא יכולים לזייף מול חוגלה, תנובה, יוניליבר, טרה, סנפרוסט. לשרת לקוחות כאלה, זה אומר שבכל רגע נתון צריך לתת תשובה. אנחנו נמצאים בשוק ללא רחמים, אבל זה העניין בתעשייה.

הצעדים שעשינו יצרו שינוי בגישה של הלקוחות אלינו. לדוגמא, אחד הדברים שהפתיעו אותי – בעת הרכישה של מכונת הדפוס – באנו לתנובה ואמרנו להם: "אנחנו יכולים לייצר את המוצר שלכם בשתי מכונות, זה כאילו יש לנו שני מפעלים." האמירה הזאת עשתה משהו אצל הלקוחות האלה. כשבנינו את התחשיב זה היה תחשיב כלכלי, אבל זה יצר משהו חדש אצל הלקוחות. הם אמרו: "החבר'ה האלה הם משהו." קנינו מכונה חדשה, לכל גלופה יש הפסיעה שלה. שמוליק בא לחוגלה, רוצה לקבל עבודה – אמרו לו אם אתה רוצה שאתן לך עוד עבודה, תקנה עוד סליבים (צירים לגלופות). מנקודה מסויימת ההתנהלות היא לפי המעמד שיצרת לעצמך.

בנוסף, נמצאים כרגע בשני פרויקטים שדורשים השקעות גדולות. מתכננים מגדל אנרגיה, על כל הגג. דבר שני מקימים מתקן לשריפת סולבטים (תוצר של חומר הדפוס) על-פי דרישה של המשרד לאיכות הסביבה. השקעה עצומה שבכלל לא מחזירה את עצמה, פרויקט של מיליון שקל. דרישה מאוד מוגזמת ממפעל קטן, אבל היום מאוד מחמירים.

תמיד נשאלת השאלה לגבי כדאיות ההשקעה, זה מפתיד. מביאים עוד קו, לוקחים הלוואות, צריך להחזיר, מצד שני אין ברירה. זה הזיאלוג שמתקיים בין המפעל ובין הדירקטוריון שמורכב מבעלי המניות, שרוצים לשמור על האינטרס של המפעל, אבל מצד שני אמורים להיות כלב שמירה, לדאוג שהמפעל לא יסבך את עצמו. תפקידי כמנכ"ל להצעיד את המפעל קדימה. אי אפשר להצעיד קדימה כאשר צועדים במקום. אין מנוס מגדילה. אנחנו נמצאים בתחום הזהירות, הכסף לא שלנו, אנחנו יודעים את זה. העבודה מאוד זהירה, אבל לא ניתן להגיד שזה נטול סיכונים. לשמחתי עד היום אנחנו עושים את הדברים נכון, מקווה שנמשיך כך גם בעתיד.

בשנים האחרונות היית מאוד לחוץ, עדיין באותו מצב?

אני זוכר את השנים שעמדתי מול ההנהלה הכלכלית והייתי צריך להסביר את ההפסד. עשינו עבודה קשה, ניתחנו עצי מוצר של אלפי מוצרים, זיהינו את הבורות השחורים, טיפלנו בהם והמשכנו קדימה. זה היה אירוע מכונן, הצבתי את התמונה מול פניו של כל מנהל. עכשיו כשאנחנו יודעים את האמת, בואו נטפל בזה, בואו נתמודד. לא בורחים מהמציאות של עצמנו.

למדתי להתמודד עם הלחץ, היום אני הרבה פחות לחוץ, עובדה שנסעתי לחודש טיול. הפתעתי את עצמי. הייתה פה התערבות, אמרו: "ברגע האחרון הוא יבטל." אבל יצאתי. בבקרים מוקדם הייתי נכנס לקרוא מיילים, רואה מה קורה, ובמשך היום מתנתק. העסק עובד גם בלעדי, יש שכבת מנהלים שעושים את תפקידם. התפקיד שלי הוא לדחוף, אבל לא צריך אותי ביום-יום, זה אחד הדברים שבנינו. היום אני מאציל סמכויות ונותן בטחון למנהלים, אני יודע כל מה שקורה, אבל לא מתערב. אם רוצים לערב אותי אז בסדר. אם מדובר בתהליכים, בחדשנות, אז אני מוביל: תהליכים אסטרטגיים, רכישות חדשות, פרויקטים.

קצת על הקיבוץ מנקודת מבטך

משנת 1987 אני בתפקידי ניהול, המון שנים. אחד הדברים היפים בניר-אליהו הוא, שאצל המנהלים קיים קונספט חשיבה די דומה: הניסיון הוא לנהל את המערכת ולא לשבור כלים. ישבתי במזכירות כמה שנים והייתי עד לניסיון מסוכן לייצר שני מחנות - עסקי וקהילתי. בסופו של היום אין ויכוח שאנחנו עובדים בשביל הקהילה. מנהל במגזר העסקי שלא מנהל טוב בסופו של דבר לא ינהל. באחריות הקהילה לייצר מערכת עבודה הדדית ולא לפגוע בעסקים. המערכת העסקית עשתה בשנים האחרונות מעל ומעבר. בשנת 1999 הייתה לנו ישיבה בגרנות, הייתי אז מרכז משק וגזבר, לא ידענו איך אנחנו גומרים את החודש, ואז לקחנו הלוואה מהמפעל. מאז זרמו הרבה מים, צוות שעבד נכון ומנהלים שקדמו את העסקים.

איפה אתה כחבר, המעורבות החברתית שלך

אני אוהב להיות מעורב, אבל יש קצת ויתור לעצמי, עייפות. אני מגיע הביתה מאוחר, וקשה לי להוציא את עצמי. אני יושב בדירקטוריון של עדן, וגם בצוות חובות. ישיבות המזכירות מאוד התישו אותי, אין לי אנרגיה להשקיע בזה. בד"כ לא בא לאסיפות, אבל מצד שני בקלפי של הקליטה של המשפחות שהייתה עכשיו הצבעתי – הסיבה שהצבעתי הייתה אחת – אני חושב שמנהלת הקליטה עשתה עבודה טובה, ואני הצבעתי כדי לתת לה מנדט. יענקל'ה או מויש'ליה או זוכמיר, אם הוא גבוה או נמוך ממש לא עניין אותי. אהבתי את הדף שהוציאו והראה את הויה-דולורוזה שהנקלטים עברו. אני חושב שעבדו נכון. אני מעריך את העבודה שעושים בקהילה. אני סומך על המבנה החדש שלא יפגע בי, למרות שזה קצת מסוכן.

ההרגשה ללכת הביתה בסוף היום בידיעה שעשית מה שציפית מעצמך, זו הרגשה טובה. להיות מרוצה מעצמך זה לא בטל, לא מובן מאליו.

העבודה מאוד ממלאת אותי, אני מאוד נהנה, חוזר הביתה בסוף היום מלא, מפוצץ. מאוד עסוק בתוך יום העבודה, אין לי חללים ריקים, מאוד ממוקד מטרה. בתחום שאנחנו עוסקים בו צריך להיות עם מאה אחוז ערנות. התפקיד שלי – אחד התפקידים הראשיים – להיות הבן-אדם עם מאה אחוז ערנות על כל המערכת. אנחנו עדיין מפעל קטן בשוק תחרותי חסר רחמים, עם לקוחות שלא תמיד מכירים טובה או נאמנות. אם מישהו נותן להם הצעה יותר זולה הם עוברים אליו. צריכים להשקיע המון אנרגיה כדי לשמר את המערכת בטוב.

השנה שהסתיימה היא שנה לא אופיינית. יותר מידי דברים התחברו טוב. כדי לסיים כל שנה ככה, שכך תהיה שנה ממוצעת, לא תמיד ניתן לצפות לשנה שבה הכל יתחבר טוב. כדי שהשנה הזו תהיה ממוצעת, צריך לראות הלאה. אני כבר שם, השנה שהסתיימה כבר לא מעניינת אותי. יש לי תובנות איתן אני רץ קדימה. השנה הקרובה מאוד מאתגרת.

תודה לגדי על הראיון

והערכה לעובדי פלסטניר, בתוכם גם חברי קיבוץ לא מעטים.

ראיינה: נטע

זה איכפת לי

זהירות בדרכים, בשבילים, במדרכות ובדשאים

לכל אחד יש דברים שמפריעים לו. עם חלק ניכר מהם אדם יכול להשלים, להתפשר, לעגל פינות. אז קצת מוותרים כי לא את הכל אפשר לשנות וכי יש סדרי עולם שהם מקדמת דנא.

אבל יש גם דברים אחרים. כאלה שהם בדמך. כאלה שעליהם לא תהיה מוכן להתפשר. שבשילם תהיה מוכן להילחם, להקריב, להתעמת, וכן, גם לנסות ולשנות סדרי עולם.

זה התחיל מדיבורים פה ושם על המדרכות, בדרך לאסוף את הילדים מהגן, ליד מתקן הקופים, בגן המשחקים. משם זה הבשיל לכדי 3 פגישות וסיור בשטח. והנה קם לו באופן ספונטני צוות שקורא לעצמו "צוות זהירות בדרכים".

והצוות הזה - אנחנו, מבין די מהר שכפי שכבר נכתב פה למעלה, לא את הכל ניתן לשנות. אבל יש דברים שכן, והנושא לשמו נתכנסנו הוא נושא בוער. כי בעצם, מה בוער יותר מחיינו, מחיי הורינו ומחיי ילדינו?

אז זאת מהותו של הצוות, זאת מטרתו. אולי על הדרכים להשגתה יהיו חילוקי דעות. אבל **המטרה הסופית, הפיכת ניר אליהו למקום בטוח יותר לחיות בו, מקום בו הסיכונים בדרכים מצומצמים למינימום האפשרי, מטרה זו היא בקונסנזוס, בהסכמה רחבה. לא ככה?**

אז אם הסכמנו על המה נשאר רק לברר את ה"איך". ומכיוון שעד עכשיו אף אחד לפנינו לא סימן זאת כיעד החלטנו להתחיל ב"איך" שלנו. אבל לא רק. ביקשנו שגם הדרך תהיה כמה שיותר "נכונה", מסודרת ומשתפת. אחרי שהרכבנו בעצמנו רשימה של הדברים שאנחנו חושבים שיש לעשות בכדי לשפר את מצב הבטיחות בדרכים (ובשבילים, ובמדרכות ובדשאים) בקיבוץ, הזמנו את החברים לשיחה פתוחה על כוס קפה בבית אליהו בה אנשים נוספים הציגו דברים שמפריעים להם.

זה בערך השלב בו אנחנו נמצאים כעת. מכאן החלטנו לפעול בשני נתיבים במקביל. האחד הוא לפנות לרשויות (קודם ועדת תכנון ואחר כך הנהלת הקהילה) על מנת להציג את הרעיונות שלנו ולקבל להם אישור. השני הוא לפעול במישור ההסברתי ולפנות לשכל הישר של החברים. וזה מה שאנחנו עושים פה.

בגדול, הרשימה שלנו נחלקת לשניים:

👉 בחלק הראשון מוצגות בעיות שהן יותר מערכתיות, נקודות תורפה בטיחותיות שהטיפול בחלקן יינתן במסגרת תוכנית הבינוי החדשה או שהוא יקר מדי ומצריך פרוצדורות ארוכות יותר.

👉 השני מורכב מבעיות שהפתרון להן הוא קל יחסית, מצריך מעט עבודה, מעט מאוד השקעה ובעיקר רצון טוב של כולנו, ורמת הבטיחות של ההולכים ברגל בקיבוץ תשתפר פלאים.

חלק זה כולל בעיקר את סגירת כל מרכז הקיבוץ לנסיעת כלי רכב ממונעים. הסגירה תהיה פיסית (כמובן שמצבים הדורשים כניסה עם רכב לצורכי עבודה, העברת משאות כבדים או חירום עדיין יתאפשרו) באמצעים נעימים כמו עציצים בדרך כלל. עוד כולל החלק ה"קל" של התוכנית גיזום מסוים של צמחייה במקומות בהם הראות לרכבים הנוסעים ולהולכי הרגל ונוסעי הקלנועיות קשה. כמו כן סימון ברור יותר של מקומות מעבר וחציה של כבישים.

בחלק היותר קשה לביצוע יש גם הוספת תאורה במקומות מסוימים, הוספת שילוט, בינוי מדרכות נוספות והפניית תנועת רכבים לדרכים חלופיות (למשל הכשרה של כביש החול המוביל מהשער המערבי דרך מגרשי הספורט לחדר האוכל והפניית כל רכבי הספקים והמשאיות אליו, על מנת להוריד עומס מהכביש בין המפעל לחדר האוכל).

אבל זה כמו שאמרנו יותר קשה. לגבי החלק הראשון אנחנו חושבים ש-99% מהסיכוי להצליח יבוא משיתוף הפעולה של החברים. **אנחנו קוראים לכולם להפסיק להיכנס עם רכבים לשטח הקיבוץ המרכזי.** לא לרדת להביא דואר עם אוטו, לא לקצר נסיעה על מדרכות, לא להתעצל ולהיכנס למרפאה עם הרכב ולא לחנות על שטחי דשא ציבוריים. וגם, לנסוע לאט יותר בכבישים הפנימיים (החוק בכביש משולב של הולכי רגל ורכבים מדבר על הגבלה של 30 קמ"ש). אם כל אחד יקפיד על כך לגבי עצמו הנושא יפתר במהרה.

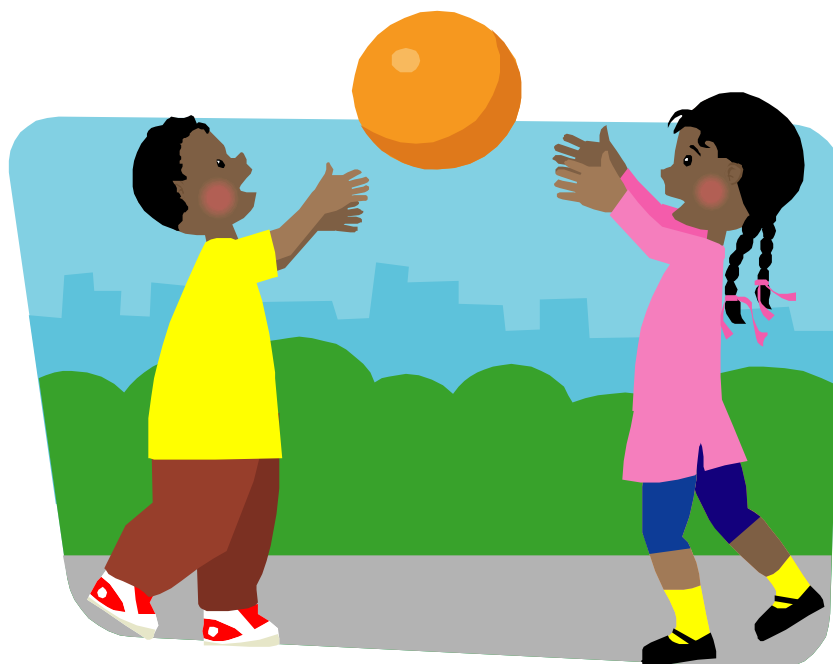
הגיבוי והתמיכה להם אנו זוכים היא רחבה מאוד. רוב גדול של הציבור מסכים ומאמין שמה שאנחנו עושים חשוב ונכון. ההסכמה הזאת חוצה גילאים ומגזרים כי לא רק ילדים עלולים להיפגע.

לסיכום, פנייתנו אליכם היא לקחת את הבקשות שלנו לתשומת ליבכם (כי ללכת ברגל לדואר או לנסוע על הכביש מסביב הביתה ולהאריך את הדרך בעוד דקה זה אולי קצת קשה לחלקנו אבל מצד שני אף אחד לא רוצה להתמודד עם ההשלכות של חס וחלילה אסון – ואנחנו לא רוצים בשום אופן להגיד "אמרנו לכם"), לקבל בהבנה שינויים מינוריים שאולי יצוצו להם בקצה מדרכות והעיקר, להפנים ולהבין את גודל המטרה וחשיבותה, כי אין משהו יותר חשוב ממנה.

בברכה

"צוות בטיחות בדרכים"

ליאורה לב ארי, אריה קזמירסקי, דניאל מדר, מישל ביוקאורל ועמרי רז

הלוחשת לתינוקות

נפגשתי עם אמל בבוקר שבת חורפי. אלו השעות היחידות השבוע שבהן התאפשר לה לפגוש אותי, בעיקר בגלל ימי עבודה שהתארכו והתארכו. לפני כמה חודשים נפתחה בבית-חולים מאיר (להלן "מאיר") מחלקה של טיפול נמרץ ילדים, פרי עבודתה של אמל, ומעכשיו גם מחלקה שמשמשת בה כסגנית ומדריכה קלינית. סיבה טובה לפגישה וראיון לעלון.

כשהיית אחות בקיבוץ, פגשת את כולם, חלק מהחברים פגשת בתדירות מאוד גבוהה. מאז שעזבת את המרפאה ואת עובדת רק ב"מאיר", יש לך פיזית פחות הזדמנויות למפגש. נשמע שיש לך עבודה מאוד מעניינת, וכבר עברו 4 שנים מאז שהתקבלת לחברות...

ספרי קצת על ההיסטוריה המקצועית שלך

למדתי ב"מאיר" לימודי אחות מוסמכת, שלוש שנים, ובמקביל קיבלנו 24 נקודות לתואר, שהשלמתי אותו באוניברסיטת בתל-אביב. התואר הראשון היה במנהל שירותי בריאות (תואר בסייעוד מקבלים בלימודי האחות). הייתי בהריון עם איה בזמן הסטאז', וסיימתי כשהייתי בחודש שביעי. ילדתי את איה ומייד המשכתי לתואר, (לא עשיתי הפסקה כדי לטייל או משהו...תיכון, למדתי, התחתנתי, ילדתי) כל השנים המשכתי לעבוד ב"מאיר", ובמקביל בעבודה נוספת בכל מיני מקומות. הקמתי מטעם משרד הבריאות בחדרה מעון לילדים פגועים, עבדתי שם 3 שנים כאחות וכאם-בית. וכשנכנסתי להריון עם אדם, הפסקתי בגלל הקושי בנסיעות ושעות העבודה הרבות. אז עשיתי את התואר השני בסייעוד. כשהתחלתי לעבוד בקיבוץ (בשנת 1998) עברתי למיון ילדים, ושילבתי את שתי העבודות במשך הרבה שנים. (כמשרה וחצי). כל העבודה ב"מאיר" סביב ילדים ותינוקות – פדיאטריה.

ספרי איך זה התגלגל

כשסיימתי ב"מאיר" לאחיות לא ידעתי מה אלך לעשות. האחות הראשית קראה לי לשיחה, כמו שהיא קוראת לכל הסטודנטים שהיא רוצה להשאיר לעבודה בבית-חולים. (היינו חמישה שרצו להשאיר אותנו). היא נתנה לי לבחור בין קרדיולוגית, ובין טיפול נמרץ. אבל באותה שנה נפתחה הפגייה, והיו צריכים אחיות שם, אז היא החליטה: "את הולכת לפגייה" אמרתי שפגייה אפילו לא למדנו. אז למדנו תוך כדי, כבר אחרי השבוע הראשון הייתי אחראית משמרת. זה מה שאני עושה היום עם הצוות שלי בטיפול נמרץ. אני מכשירה אותם תוך כדי עבודה, במשך חודש, ומתחילה לתת להם סמכויות. את הידע בפגייה קל יחסית לרכוש. יש 4 מחלות, ואת הולכת לפי הפרוטוקול. זה באמת מסדר את העבודה, ועושה את החיים יותר קלים. זה לא כמו בילדים – שם אין ספור מחלות ואין ספור מערכות - יותר קשה, את זה למדתי כשעברתי למיון ילדים. בפגייה למדתי: אחת, שתיים, שלוש, ארבע - תרשים זרימה. ב"ילדים" צריך חוש קליני מאוד רחב, מפותח.

גם את צריכה את הידע? בנוסף לרופאים?

כן. זה עוזר מאוד כשהסיטואציה דחופה. האחיות בדרי"כ יותר מנוסות מהרופאים, כי לרופאים יש כל מיני מסלולים, הם באים והולכים. אם יש להם אחות מנוסה, זה עושה להם את החיים יותר קלים. הרופאים יודעים הרבה, אך למרות שהם למדו מחלות, ותרופות ומהלך מחלה, הם לא ראו ילדים כמו שהאחות ראתה.

גם ביחידות – האחיות הן השולטות. הן רואות את הילדים 24 שעות. הרופא הוא כמו אורח. אבל הסמכות שלהן מצומצמת ונפרדת, יש דברים שהן לא יכולות לעשות. בחירום ובמיונים יש הרחבת סמכויות לאחות. אחות של מחלקה לא יכולה לעשות כל מיני דברים כמו אינפוזיות, והן גם לא רוצות לקחת על עצמן עוד עבודה.

אחות רוצה לבוא בבוקר, להסתכל על חולה, לעשות אומדן, לבדוק מה הצרכים שלו. לא רוצה להתעסק עם לדקור אותו. כשבא סטאז'ר, שבחיים שלו לא לקח דם, ודוקר 20 פעם אז היא אומרת: "תעזוב, אני אדקור". לאחות בחירום יש יותר סמכויות. למשל, היא מזריקה לווריד. במחלקות הגדולות, אין כוח אדם מספיק. האחות רוצה לתת את מקסימום הטיפול למטופל, אך לעתים היא לא מגיעה לזה. לכן האחיות אומרות שהרופאים יעשו, ולא תמיד מוכנות לקחת דם.

איזה שינויים חוללת במיון ילדים?

בשנת 1998 כשהגעתי למיון ילדים, אף אחות לא לקחה דם. אני הכנסתי לנוהג שהאחיות לוקחות דמים, וגם מכניסות בראנולות, אינפוזיות - הגעתי מהפגייה, שם עשינו את זה כל הזמן. הכנסתי, לא שאלתי ולא קראתי לאף אחד. יש הליכים שבשבילם צריך רופא. למשל, הכנסת צנטר לקנה - אחות לא עושה, וריד מרכזי - אחות לא עושה, אבל היו מקרים שהרופא לא הצליח אז אני תפסתי והכנסתי, הוא רק אמר: "טוב, בסדר". יש קו שאני לא עוברת, צריך רופא לידי.

המצב היה כזה: היו יושבים לנו 50 ילדים בחוץ, ומחכים בתור שרופא יבדוק אותם. הוא צריך לקחת דם, לחכות לבדיקות, לתת הוראות, להכניס אינפוזיה. שתי אחיות יושבות ומחכות שהרופא יסיים הכול. התחלתי לעשות, האחיות כעסו עלי בהתחלה "מה פתאום את לוקחת את העבודה שלו, מה פתאום את מוסיפה לנו עבודה?" אחרי זמן הבנות התחילו לראות שזו טובת הילד, להבין את היתרונות, לראות שאנשים פחות כועסים עלינו, התור התקצר, הילדים כבר מטופלים. הגענו לכך שלפני כמה שנים פתחנו חדר טריאז' שמטרתו הערכת הילד לפני קבלת הרופא. אנחנו עושות הערכה של דחיפות, סדרי עדיפות. מגיעים חמישה ילדים באותו זמן. מי הכי דחוף שהרופא יראה אותו מייד. לדוגמא, מגיעים ילדים שאני חושבת שיש להם דלקת ריאות והם צריכים בדיקת רנטגן. איך אני יודעת? בדיקות ראשוניות ואנמנזה טובה, שיחה קצרה עם ההורים, מנחים אותי להכין את המכתב לרנטגן, ורק מחתימה את הרופא ושולחת. כשהילד מגיע לרופא, כבר יש צילום ריאות, וקיצרתי את ההמתנה בשעתיים או שלוש.

ואז קיבלנו את התודה של האנשים. בעבר תודעת השירות לא הייתה קיימת. לא ראינו בעצמנו נותני שירות, אלא עובדים, ויש הבדל. היחס השתנה, אנשים עדיין צועקים, עדיין מדברים לא יפה, אבל כשרואים שיש סמכות, ובאים לקראתם, ומסבירים להם - הם מקבלים. הייתי אומרת לבנות: "תיזהרו תקבלו כיסא בראש" כי לא יודעים לדבר לאנשים. אני יכולה לשים את היד על הלב, אני אף פעם לא אקבל כיסא בראש. אני אומרת להם: "תשימו את עצמכם בנעליים שלו, הוא בלחץ, הוא בא למיון, הוא צריך לקבל יחס". מחלה של ילד מוציאה אנשים מהאיזון, מוציאה את השד הרע שלהם. היו כאלה שהצליחו להוציא ממני את השד הרע שלי, אבל יכולתי לשלוט בו. אני סמכותית, אני אומרת ושמה את הדברים במקום. זה מה שהפך אותי להיות דומיננטית במיון: ההחלטיות שלי, הסמכות ותודעת השרות, זה מה שמביא אותי למקום שאני נמצאת בו. זה קובע איך אנשים מקבלים אותי, איך ההנהלה מקבלת אותי.

היום אני מפקחת על החייאת ילדים בכל בית החולים. בניתי תכנית הדרכה להחייאה בסיסית בכל המחלקות שמטפלות בילדים. למשל, מחלקת עיניים או אף-אוזן-גרון, יש סיכוי שילד יגיע אליהם לטיפול, ואין להם ידע בהחייאה. אז לקחתי על עצמי הדרכה של הצוותים. שלוש שנים אני כבר מפעילה את התכנית. עשיתי לכולם הדרכה, ועכשיו יש סבבים של רענון. לכל מחלקה יש עגלת החייאה וציוד של החייאת תינוקות וילדים (שונה משל המבוגרים. למשל, גודל המחטים שונה). בהתחלה הייתה התנגדות אצל האחיות, אבל עכשיו משתפות פעולה. אני עושה סדנאות וסימולציה, עם הבובה שלי, מביאה מקרים ומבקשת מהצוות להתמודד עם המקרה. את הידע אנשים מביאים גם לחיים הפרטיים ולא רק לשדה הקליני. אחות אחת, שילד של השכנה שלה מלמעלה נחנק והכחיל, קראו לה, והצליחה להציל אותו.

על האחיות יש מטלות רבות, והן צריכות ללמוד הרבה. הן מתרעמות על זה שמוסיפים עליהן מטלות. בקטע שלי אני לא מרגישה את ההתרעמות. אני קובעת תאריכים להשתלמות, הן מגיעות, לא מאחרות, וזה הישג. לעשות שינוי זה קשה, אבל בסופו של יום זה רק כדי לשפר את העשייה שלנו. יש יותר כלים - מרגישים יותר שליטה.

...על כוס קפה עם אחל

שינויים שחלים במערכת

לפני שבוע הערכת את אחות חדשה, שסיימה ביי"ס לאחיות, בחורה צעירה, ילידת 88 (כמו הבת שלי) והיא אומרת: "טוב! אני רוצה לדעת הכל!" אמרתי לה, הדור הזה שלכם, אני נהנית לראות אתכם, אבל חכו, אי אפשר מהר-מהר הכול, צריך ללמוד. אי-אפשר לקפוץ ממדרגה ראשונה למדרגה חמישית. והיא אומרת: אבל אני רוצה לדעת!!! אני אומרת: אני מקווה שלא אדכא את ההתלהבות שלך, אבל אנחנו חייבות לבסס את הדברים, כדי שיהיה לך בסיס יותר רחב. היום מסיימות ביי"ס לאחיות עם הרבה ידע, יותר כלים מבחינה רפואית, ידע מדהים. מתקדם, יותר חופף לרפואה. אנחנו למדנו יותר טיפול סיעודי. רק דרך אגב לימדו אותנו רפואה. את התואר השני עשיתי תוך כדי עבודה והשלמתי ידע ביוזמתי.

נשמע שהיום יותר מעניין

זה יותר מעניין אבל אנחנו מרגישים שזה רחוק מהמטופל. היום יותר אקדמיזציה, יותר תיאורטי, יותר מכשירים, יותר מעבדה, פחות עשייה. פעם הייתה לי מדריכה שאמרה: "תהיו אחיות גדולות ואל תהיו רופא קטן." והיום הם עושים את האחיות רופא קטן ולא אחיות גדולות, וזה ההבדל. אני מלמדת בבי"ס לאחיות, אני באה רק לתת כמה קורסים, אבל שומעת את צורת הדיבור שלהם, אין אמפתיה לחולים. אתמול אמרתי לאחות צעירה שתרוץ למעבדה להביא תוצאות, כי הייתי חייבת. אז היא אומרת לי: "מה, אני שליח? אני לא שליח, זה לא מקובל עלי." אני קפאתי במקום. מעולם לא אמרתי למישהי בכירה ממני שאני לא אעשה משהו. בחיים לא חשבתי שללכת למעבדה זה לא מהכבוד שלי, או מהכבוד של העשייה שלי. יש ניצנים, רואים שהדור משתנה.

אבל היא מתחנכת מחדש אצלך? לא?

אני מנסה לתת לה, שתדע שה-80 אחוז של הריפוי הוא להיות עם האדם. הכימיה תסתדר כי הוא מקבל נוזלים, אבל אם תדברי אליו יפה ותרגיעי אותו, הוא יהיה מונשם יותר טוב. אם הוא לא יהיה רגוע, לא תראי אותו מונשם כמו שצריך. תרגיעי את התינוק, תלטפי אותו. אני אומרת לה: ילדים זה לא דבר שאפשר לבוא כל רגע ולהציק לו. תרכזי את כל הפעילות ותבואי אליו. לא צריך לרחוץ ילד פעם או פעמיים ביום. רחצה כזו מדרדרת אותו. תינוקות הם כל-כך רגישים לכל שינוי, וכמה שיכולים, אסור לשנות. תני לו מנוחה. את רואה שהוא באי-שקט - תלכי לפתור לו את הבעיה. אם העירוי סטה מהווריד, אם הפלסטר יותר מידי לוחץ על האצבע, תפשפי ותסתכלי למה הוא במצוקה, זה לא סתם. אולי נסתם לו הצינור, תלכי תשאבי את ההפרשות. לכי מהפשוט אל הקשה. למבוגר יש רזרבות עד להידרדרות, לתינוק אין. התינוק אם עכשיו מידרדר אפשר לאבד אותו בתוך שניות, אין "יהיה בסדר". חייבים לפעול, להגיב.

כל כך הרבה שנים עם הידיעה שחוסר תשומת לב שלך יכול לדרדר. לאן זה לוקח אותך?

דופק מהיר, אדרנלין גבוה, כל פעם. לא מתרגלת, ושמחה שלא מתרגלת, אם מתרגלים לסיטואציה מפסיקים להגיב לחומרה. זה לא טוב. בחרום חייבים להגיב מהר. אני שולטת, את לא תראי עלי שאני בסטרס או מאבדת עשתונות. אם אתה באי-שקט כל הצוות באי-שקט. יש כאלה שלא יכולים לתפקד ככה, אפילו שהם מומחים, זה יכול לבלבל אותם. אני יודעת שאני צריכה א-ב-ג-ד אז אני הולכת א-ב-ג-ד. השבוע התכווננו להחייאה של תינוק בן 8 ימים מעזה, הייתי צריכה להרגיע כמה אנשים בצוות שנכנסו ללחץ וגרמו להרבה מתח בחדר.

התינוק הזה למשל, מה ידעתם עליו מקודם? איך הידע מגיע? שנבין קצת איך אתם פועלים

בסוף הגיעו שניים לא אחד. הגיע אחד ב-13:30, והשני הגיע ב-18:00. ידענו מראש מה מצבם, כי יש קשר בין משרד הבריאות הפלשתינאי לבין בתי החולים. כשהם צריכים להעביר ילד הם נותנים את כל המידע, אבל לא ברור. אנחנו מקבלים ילדים מחוץ לישראל על בסיס מקום פנוי.

לפני חודשיים קיבלנו ילד שחיכה לניתוח לב פתוח ומערכת כלי דם שרק בשניידר (שהוא בית-חולים עולמי) יודעים לעשות את זה. היה לו מום מאוד מיוחד. כלי דם שיוצאים מהלב סוגרים על כלי הדם הראשיים מעל הלב (חובקים את כלי הדם והקנה כמו טבעת) ואז הם חונקים אותם ואת כלי הנשימה. לרופאים בשיפא (עזה) יש ידע אדיר ברפואה אבל אין להם אמצעים לטיפול, הם אבחנו ומסרו לשניידר. סיכויי ההישרדות כשהוא מחכה בישראל יותר גבוהים. קיבלנו אותו כשלב ביניים, עד שיכנס לניתוח בשניידר. שמרנו אותו שבועיים עד שהתפנה שם מקום.

הילד שקיבלנו שלשום מעזה, בן 8 ימים, נולד עם הפרעה מטבולית. צריך בירור, הרבה לא ידוע, מונשם מורדם. במעברים יש דבר מאוד עצוב. האמבולנס שלהם לא יכול להיכנס אלינו, והאמבולנס שלנו לא יכול להיכנס אליהם. אז במעברים מנתקים את הילד מכל הצנרת אפילו אם יש קטע של החיאה. אחרי 12 שעות בתוך האמבולנס הפלשתינאי, אחרי כל הטראומה הזאת של ניתוק מהמכשירים, הגיע אלינו עם חום גוף 34 מעלות. אנשי הצוות של האמבולנס שהגיעו אתו אלינו היו שבורים לגמרי. כשנכנס לאמבולנס הישראלי היה צריך לחבר אותו מחדש. הם לא הצליחו להנשים אותו, לא הצליחו לחמם אותו. הגיע אלינו עם ריאה סתומה וחום מאוד נמוך. חשבנו שיש חור בריאה, אבל לא. רק ליחה שסתמה את הריאה. התגברנו על זה, יש לנו ציוד לטיפול בחום גוף, אז מייד הצלחנו להעלות את החום. יכול להיות נזק בלתי הפיך. אנחנו לא יודעים כמה זמן הוא היה בהיפותרמיה. לקח לנו בערך חצי שעה לייצב אותו, שני רופאים ארבע אחיות.

מי הגיע איתו?

אסור להורים שלו להגיע כי הם פחות מ-40, הסבא הגיע. מעבירים הורים רק אם הם מעל גיל ארבעים, לא את האמא שיש לה חלב. הילד השני נולד עם קנה צר. הוא בן 9 חודשים שוקל 4 ק"ג. עכשיו אנחנו רואים את המעמדות של עזה. התינוק בן ה-8 ימים, הסבא שלו עובד במשרד הבריאות שם, יש לו עמדה, למד באוני-תל-אביב התמחה בארץ. אבא של התינוק הוא מרצה באוניברסיטה שם. השני עזתי כזה כמו שאנחנו מכירים. מעניין ששניהם באו באותו יום, אבל אין ביניהם שום קשר, שום תמיכה. האבא של השני הוא בן 45. גם לו יש קשרים. (תמיד יש קשרים – משטרה או תפקיד בממשל) עוד לא ראינתי את האבא - מיהו ומה הוא עושה. בית-חולים מטפל גם בצד הרגשי שלהם, ויש חדר הורים עם מיטות, סדינים, אוכל, הצד הזה אני גאה בו.

הערבית שלך מסייעת?

יש הרבה ערבים באזור שלנו, אבל זה גם מעניין. מפחדים לדבר אתם, אולי כועסים. יש משהו משונה, הערבים הישראליים מפחדים מהעזתים, והעזתים מפחדים מהישראלים. התינוק ההוא שהיה אצלנו שבועיים, בא עם הסבתא, ממש זקנה, ניסיתי למצוא מישהי שתדאג לה, לא הצלחתי למצוא. ניסיתי לחבר אותה עם משפחות ולא הצלחתי. בסוף דיברתי עם אחותי, והיא הבטיחה לעזור, ובאה לבקר אותה כשהיה לה זמן. מעניין, כאילו פחד פוליטי, כאילו אני משתף פעולה, מדהים לראות את זה, סיטואציה נורא קשה, הרגשתי כאילו בארץ קומוניסטית, לא יכול לדבר עם השני כי אתה מפחד מהממשל. זה עשה לי רע לראות איך אנשים לא מתקשרים. באותו זמן הייתה אמא מטירה, יושבות שתיים על הספסל ולא מדברות. דווקא הרופאים היהודיים בכלל אין להם בעייה או התלבטות בטיפול הזה.

אפילו שני העזתים ששניהם אצלי, לא מחליפים מילה ביניהם, לא תומכים זה בזה. התינוק העני יחיה, הוא כבר נראה יותר טוב, יכול היות שהוא כבר מחוסן לזיהומים, הוא רזה מאוד וגם זו תרומה להישרדות. מפותח וחמוד. יש לו את ההיצרות, יש לו פתח לקנה הנשימה במצב מזעזע. אבל הוא חי עם הזיהום. עכשיו אני מפחדת שידרדר בגלל הסטריליות.

הדיבור שלי אתו בערבית עוזר להרגיע. עכשיו מה מתברר – האבא הוא סכרתי, והוא שכח את התרופות שלו. אף רופא לא יכול לתת לו מרשם תרופות, כי לא מכירים אותו. אסור לו לצאת מבית-חולים, השומרים בודקים שהוא נשאר כאן. לא השגתי לו תרופות כי אף רופא לא היה מוכן לחתום, כיוון שאסור מבחינה של סמכות רפואית. השגתי את הרופא בעזה והוא שלח בפקס מכתב הסבר, היסטוריה רפואית עם הטיפול. הרופאים שלנו כתבו מכתב הפניה למיון פנימי שם טיפלו בו, וציידו אותו בתרופות בתיאום משרד הבריאות הפלסטיני, שאישר את התשלום עבור הטיפול. לא יכולתי לבקש כדור מאחת המחלקות הפנימיות כי פחדתי לקחת על עצמי. מה אני גיבורה בסיפור?

...על כוס קפה עם אמל

ספרי עוד קצת על המחלקה

ילדים מתקבלים דרך מיון-ילדים, או ממחלקת ילדים (אם חלה הידרדרות במצב וצריכים יותר השגחה), או ממיון טראומה לאחר תאונות דרכים או חבלות. מתקבלים בגילאים שבוע עד 18 שנים. כרגע התקן של היחידה הוא 4 מיטות, אני מאמינה שנתרחב תוך זמן קצר כי הדרישה למיטות עולה. (בהתחשב ברדיוס הגיאוגרפי שבית החולים משרת).

משפחה שהילד שלה בטיפול נמרץ צריכה תמיכה. יש לנו מערך מסודר של עובדת סוציאלית, פסיכולוגית, והצוות מפעיל לפי הצורך (אשפוז הוא סטרס, ביחידה עוד יותר קשה), כל אשפוז מצריך טיפול פסיכולוגי. לפעמים יש מקרים בהם הילדים לא שורדים. אני חושבת שהצוות הרפואי חייב להביא לתודעת ההורים, שבמקרים האלה חייבת להיות נתיחה לאחר המוות. זאת כדי לנסות ולהבין מה קרה, למרות שלא תמיד ניתן לדעת. אבל זה נותן תחושת הקלה גם למשפחה וגם לצוות שידע שלא נכשל במשימה, ושיש סיבה ברורה לכישלון החייה. הכאב לא נמנע ממי שמאבד ילד/תינוק, אבל הסבל הוא פחות אם יש סיבה מוצדקת לתופעה.

ובחזרה לכאן, איך הבית החדש?

כייפי, מאוד כייפי, שכונה שקטה. אפילו פחות רעש סביבתי, פחות רעש מהכביש, מהמפעל. משפחות צעירות, אני מעלה את ממוצע הגיל, שם (על יד צייני ופוריה) הייתי הכי צעירה... אמרתי להם שבעתיד כשאהיה זקנה, אעשה טאבון, כל השכונה תבוא אלי. "אמל עם הטאבון" – פנסייה מובטחת. אבל באמת, אני חושבת שאהיה "הלוחשת לתינוקות". אני מרגישה שיש לי משהו עם תינוקות, אני יכולה להרגיע אותם, ויש לי איך לעזור לאמהות צעירות, בעיקר עם תינוקות קשים, או עם פגים. יכול להיות שבזה אעסוק.

מכל הדברים שעסקת בהם זה מה שהכי קרוב ללבך?

זה נותן הנאה, העניין הוא לא שזה קרוב ללבי, כמו שזה התעסקות עם בריאות, לא עם מחלה, הספקטרום הרגשי. אני הולכת על הנישה של ילד שזקוק לתמיכה, ומשפחה שזקוקה לתמיכה. לעזור לקשר ילד-אמא. כשילד חולה נורא ובוכה, מחובר לצינורות, קשה לאמא להתחבר לכל הצנרת ולהחזיק את התינוק. כשאני מגיעה אליה ומצלחה להרגיע אותה, שתחזיק את הילד המונשם עם הצנרת, והיא רגועה, השרירים שלה מרפים, והשרירים של התינוק מרפים, זה עושה לי וואוו. עשיתי משהו. הקרבה אם-ילד, או אב-ילד, איך אפשר לתאר את זה במילים. זו הנאה שלמה.

תודה לאמל על השיתוף, ורגשי הערצה על העבודה המשמעותית והקשה שאת לוקחת על עצמך.
תהיי בריאה!!!

ראיינה : נטע

הגיגים לחגים

בענין הגשם

כמעט 24 שעות נמשך הגשם ביום רביעי האחרון. שמים אפורים ונמוכים מקצה האופק ועד קצהו, מעוררים חרדות ואת אימת המבול, עד כי שכחנו כי בין סוכות לפסח אנחנו מתפללים על הגשם: **"משיב הרוח ומוריד הגשם"**, טוב לא ממש שכחנו כי אנחנו לא כל כך מתפללים, אבל בכל זאת ראוי לזכור כי יהודי בארץ ישראל צריך לברך על הגשם ולא להתלונן עליו, כי עונות יובש היו ועוד יהיו.

ובענין הגשם נזכרתי בקטע מספר שקראתי לפני שנים רבות:

"ארבע שנים, אחד-עשר חדשים ושני ימים ירד הגשם. היו תקופות של טפטוף קל שבהן לבשו הכל בגדי-חג ופנים של החלמה כדי לחוג את ההפוגה, אבל במהרה התרגלו לראות בהפוגות סימן לגשמי זעף. השמים נבקעו ופרקו סופות חורבן, ומצפון באו סופות-הוריקאן ותלשו גגות ומוטטו קירות ועקרו את אחרוני המטעים.

..... הצרה הייתה שהגשם קילקל הכל, והמכונות היבשות ביותר היו מצמיחות פרחים בגלגלי השיניים שלהן אם לא שימנו אותן כל שלושה ימים, וחוטי רקמות הברקודה העלו חלודה, ובגדים רטובים העלו אצות בצבע הכרום. **האוויר היה כה לח, שדגים היו נכנסים בפתחים ושטים באוויר החדרים ויוצאים בעד החלונות."**

גבריאל גרסיה מארקס – מאה שנים של בדידות

נדמה לי שחלפו לפחות עשרים שנה מאז קראתי את הספר וקטע הגשם נחרט עמוק בזכרוני, אולי הקטע היחיד, מה שמצדיק קריאה מחודשת של היצירה.

על ספרים

ספר הוא מסע, לפעמים לארץ אחרת, לפעמים לעולמות אחרים, לפעמים לתקופות אחרות ולפעמים גם וגם. וכשאני שוקע בספר, אני חש כמו מטייל, ויש ספרים כמו טיולים, שאני ממש לא רוצה שיגמרו. קריאה עבורי אינה ענין של מה בכך וכמי שסובל מלקות למידה או דיסלקציה או הפרעת קשב או משהו מזה ומזה, קריאה היא משימה לא קלה עבורי, ובכל זאת כשאפשר אני לא מוותר עליה. לאחרונה ניצלתי חופשת מחלה כדי לקרוא את **"היינו העתיד"** של יעל נאמן, בת קיבוץ יחיעם. הספר הוא מסע מרתק אל ארצות **הקיבוץ הארצי-השומר הצעיר** ואל מחוזות הלינה המשותפת, מקומות שגם מי שהיה בהם יתקשה להאמין שהיו קיימים. ובכל זאת לא קראתי בו כעס, ומצאתי הרבה דברים שמסופרים בהערכה ובהבנה, כך לדוגמא על המחנך שהאיץ בתלמידים לחשוב **"להפך"**. כי זו המילה המבטאת את החינוך לפתיחות, יצירתיות, סקרנות בניגוד לקיבוען מחשבת. **"להפך"** לקחתי מהמסע הזה.

על השמש

היום כבר זרחה השמש והשמים היו כחולים עד קצה האופק, מעוטרים בקצפת של עננים. והחזאי הבטיח שבוע חם מהרגיל, עד 27 מעלות ביום שלישי, ואז נחוג את ט"ו בשבט ונתלונן על החום ועל השינויים במזג האוויר, ונגיד שאף פעם לא היה כל כך חם בפברואר, למרות שהיה גם היה ומה שלא היה, היה רק בזכרונו. את השולחנות נעמים בפירות יבשים וצבעוניים שמקורם בטורקיה ותאילנד וחבל שכך. מקור המנהג הזה בארצות הגלות, כך טעמו היהודים שם מעט מטעמה של ארץ ישראל, אבל אנחנו כאן, בארץ ישראל יכולים ליהנות משפע פירות ארצנו, הטריים והטעמיים.

ונברך על הגשם בעיתו ועל השמש ועל הטבע היפה שעוטף אותנו, חוזר ומתחדש, כי אחרי הכל כפי שאמר המשורר **"האדם עץ השדה"**.

חג שמח

קוני

מדור ספורט יומן ריצה

עמרי ודור שוב מתאמנים לקראת היעד הבא – והפעם כל אחד מהם ירוץ במרתון אחר. עמרי וטל הרץ מתכננים לרוץ במרתון ירושלים באמצע מרץ ודור ירוץ במרתון תל אביב בסוף החודש. אז הנה עוד פרק ביומן שנכתב לקראת המרתון הראשון.

פרק שני

4/09/10 – סוף שבוע שלישי

סיכום שבועי קצר – בשלושת הימים הראשונים רצנו ערב. מדובר היה בריצות קצרות יחסית (5,8,5). ריצת השמונה ק"מ אפילו הייתה על סף החשיכה וסיימנו אותה בחושך מוחלט שנפל עלינו בשדה. לא חוויה הכי נעימה, אבל פתאום הקצב התגבר, כנראה מהפחד.

שעון מעורר – קבענו ברבע לשש במזכירות, ובשש ועשרים כשהשעון של שיר צלצל, זינקתי מהמיטה וראיתי שהשעון שלי מראה רבע לשתיים בלילה. דור רץ לבד. אני השלמתי בערב.

למחרת, יום שישי, הריצה הארוכה. 11 ק"מ. אני כבר קם לפני השעון, מהלחץ, למרות שהחלפתי בטרייה. חושך מצריים בחוץ, וגם אצלי בלב. לא קל לקום לרוץ בשעה כזאת, ומחשבות אובדניות עוברות בראש. פתאום קופצת לי השורה האלמותית של שלום חנוך- "תמיד הכי חשוך לפני עלות השחר". כמה שזה נכון. בחצי השעה הראשונה רצים על עיוור. לא רואים כלום. ברבע לשש מתחיל להאיר ואז גם הגוף כבר חם, ונהנים מהריצה.

כמה רצנו השבוע? 34 ק"מ. מעכשיו מתחילים לגדול.

ומה בשבוע הבא? השבוע הקרוב הוא מיני מבחן. דור נמצא בחצי השבוע הראשון בחו"ל כך שאצטרך לרוץ לבד. כל ערב יש חזרות לחג המשק שמגיע בסוף השבוע הזה אז אני חייב לרוץ בבקרים, והכי קשה, המרחקים מתחילים לעלות. לא עוד ריצה ארוכה אחת בסוף השבוע, אלא עוד אחת ארוכה למדי בתחילתו, ובכלל, נפל לי קצת האסימון בימים האחרונים, שזהו, הגענו לדבר האמיתי. הריצות יהיו יותר ארוכות מעכשיו והמחויבות תגדל. סיימנו את ההקדמה, ועכשיו מתחילים לעבוד. מקווה שיעבור בשלום השבוע הזה.

11/09/10 – סוף שבוע רביעי

סיכום שבועי – 44 ק"מ נוספים מאחורינו. דור היה בשטחי טריטוריית הרייך הרביעי. בשלוש הריצות הראשונות. רצתי לבד, ועשיתי זאת בבקרים כי כל ערב היו חזרות לחג השישים של הקיבוץ. לא קל לרוץ בבוקר, זה כבר אמרנו. לרוץ לבד בבוקר, ריצות די ארוכות (10,8,5), זה קשה עוד יותר, מה גם שחצי השעה הראשונה בחושך מחלט. הכביש הלבן בחושך הוא לא חוויה נעימה, צריך להרים רגליים גבוה כדי לא ליפול או להיתקל בחול טובעני. אחר כך, ברחובות בכפר סבא, כבר יותר מואר, רואים לא מעט אנשים ספורטיביים, והשמש מתחילה להאיר.

אבא הביא לי את הכתבה של עופר שלח מ-2003. כמה חיפשתי את הכתבה הזאת. מסתבר שהוא שמר אותה ושילב אותה במחברת שכתב, ובה כל מיני הגיגים שלו ושל אחרים על ריצת המרתון, הקשר שלה להורות, ועוד ועוד. מי יודע כמה ספרי מגירה יש לו, לאבא. אני יודע על שלושה לפחות, ועוד מחזה. בטוח יש עוד.

אפרופו אבא, גם הוא חזק באימונים. הוא עושה את זה לבד, 100 ק"מ צפונית מאיתנו, ברחובות קרית ביאליק, בשדות כפר ביאליק ובעיקר לאורך חופי מפרץ חיפה, ומצליח להתמיד. אפילו נסע תל אביבה לקנות נעליים, ובינתיים נראה כי הוא מתעתד לעמוד איתנו על קו הזינוק בטבריה. בעיני זה מדהים. לא פחות. אם זה יקרה, הוא יעשה את המרתון הראשון בחייו חודשיים לפני גיל 59.

ביום שישי כבר רצים 13 ק"מ. שוב שיא אישי של מרחק. כמו כל שבוע. תענוג.

סיכום שבועי – סה"כ קילומטראז' שבועי – 45.5 ק"מ. השבוע מתחיל בריצת ערב של 13 ק"מ. למעשה התחלנו השבוע לרוץ שתי ריצות ארוכות בשבוע, וזה לא כל כך קל מבחינה מנטאלית. אחר כך עוד ריצות קלילות של 5, 6.5 ושוב 5 ואז, מגיע סוף שבוע, יום שישי, בו רצים בשש בבוקר 16 ק"מ. מי היה מאמין?

בריצה של יום ראשון, בקילומטר וחצי האחרונים, התחיל לי באופן פתאומי כאב חד ודוקר בצד ימין של חלל הבטן, מתחת לצלעות. לא משהו שקשור לנשימה כי אז זה מורגש בצד השני. לא יודע למה זה קשור ואיזה איברים מעורבים, אבל זה כמעט גרם לי לעצור. גמגמתי לדור שימשיך, ועברתי לקצב איטי ביותר. אחרי כמה מאות מטרים זה עבר ושוב הגברתי, ואז זה חזר. ככה לסירוגין עד הסוף. לא עצרתי, אבל אם זה קורה בריצה האמיתית, לא יודע איך יוצאים מזה. בטוח צריך לעבור קצת להליכה.

בקיצור, זה קצת הדאיג אותי וחיכיתי לריצות הנוספות של השבוע לראות אם זה חוזר. זה לא חזר עד כה.

הרוקי מורקמי, הסופר היפני הנודע (טרם קראתי את ספריו המומלצים) כתב ספר בשם "על מה אני מדבר כשאני מדבר על ריצה" ספר שתורגם לעברית ממש לאחרונה. הוא מספר בו על חוויותיו כרץ מרתונים חובב אך מכור. נראה לי ששווה קריאה בתקופה הקרובה.

25/9/2010 – סוף שבוע שישי

כמה? – 45.5 ק"מ שבועי. למה? – לא ממש ברור. איך? – הכי פחות ברור.

השבוע מתחיל. רצים ריצות ערב. את הריצה הסמי ארוכה של תחילת השבוע בחרנו לעשות בכפר סבא. 13 ק"מ לפנינו ומתחילים בסביבות שבע בערב. שעון חורף כבר פה אז חושך מלא. מקבלים החלטה גרועה: הסיבוב של ספורטק עד ספורטק דרך טבע הוא 3.2 ק"מ. נעשה אותו 4 פעמים וסגרנו עניין. זוועה. לעשות סיבוב ארבע פעמים רצוף זה שחיקה מנטאלית למתקדמים. אחרי הראשון נכנס דיכאון טוטאלי שרק מתגבר עם סיום הסיבוב השני. אתה רואה את אותם אנשים כולל אותו איש חביב, בא בימים, שישב על הספסל וראה אותנו עוברים לידו 4 פעמים. לא יודע כמה הוא מחובר למציאות אבל את החיוך בזווית הפה בכל פעם שראה אותנו הוא לא הצליח להסתיר.

כאילו זה לא הספיק, אני מתיש את דור בשאלות והוא, מסכן, נאלץ לענות ולספר, עד שכמעט שבק חיים לכל חי, ואנחנו כולה בחצי הדרך. הפסקנו לדבר והוא חזר לעצמו אט אט.

עוד גורם לזוועתה של הריצה היה חוס ולחות שכבר לא חשבנו שזוכה להם בקיץ הזה. שוב ריצת סאונה. ושוב, לא הבאנו מגבות ומילאנו בזיעה את האוטו של דור (רכב חברה, רכב חברה).

הסיבה הבאה לדיכאון באה ממש לקראת הסוף, במאות מטרים האחרונים עת חזר לי שוב הכאב צד המטריד. כשחזרנו הביתה בדקתי בגוגל במה מדובר. מסתבר שזוהי תופעה ידועה. לא אטריד אתכם בפרטים, אבל בגדול מדובר בכמה רצועות בחלל הבטן שמעגנות את כל האברים הפנימיים שם שמקפצים בחדווה בזמן הריצה, ולמעשה מחברות אותם לסרעפת, שהיא זאת, בין השאר, שבזכותה אנו נושמים. הרצועות האלו נמתחות בעת עלייתה וירידתה וכך נוצר הכאב. יש דרכים להימנע ואני מקווה שהוא לא ישוב.

בהמשך השבוע דור שוב בחו"ל. הפעם אצל עוזריהם. הוא רץ שם, בווינה, על גדות הדנובה את הריצה הארוכה השבועית, 16 ק"מ. אני מצפין לקריות לסוף שבוע, ורץ בחוף קרית חיים – קרית ים יחד עם אבא שלי.

הריצה עם אבא היא תענוג בפני עצמה. כיוון אחד תופסת אותנו רוח צפון מערבית חזקה שמצליפה בפנים ויוצרת אצל אבא משבר כבר בשלושה ק"מ הראשונים. אחרי שהתגבר אנחנו מגבירים קצב ובחזור אנחנו שטים בעזרת הרוח. הריצה בים היא עונג בלתי יתואר. זורקת אותי 15 שנה אחורה לימים בהם הייתי רץ שם בקייצים כמעט על בסיס יומי. אבא מכיר לא מעט צועדים/רצים על החוף. אני לא. ברוב טיפשותי, ולזכר ימים עברו, רצתי יחף. בהתחלה היה כיף אבל אחרי זמן מה החלו כאבים בכף הרגל והרגשתי את היבלות בהיווצרותן. לא נורא. הסיוס, שכלל טבילה בים החשוך אל מול אורות העיר חיפה המנצנצים על הכרמל שמולנו היה שווה כל יבלת.

נרשמנו למרוץ נתניה ביום שני הקרוב, 27/9. 15 ק"מ. למה לא? בכיף שלנו.

עובדי חוץ

השלמת מידע שהיה חסר בעלון הקודם:

ריישה ויינטרוב – כבר בגיל של גימלאית, אבל ממשיכה לעבוד חלקית כעובדת סוציאלית. פועלת בעמותה למען הקשיש כפר-סבא, מפעילה מועדון חברתי לניצולי שואה (עם עוד אישה), ותוך כדי זה עומדת לרשותם לייעוץ במגוון נושאים. נפגשים פעם בשבוע.

ליאת ליבנה, 33
עומר קורדזובה, 30
יאכ גבע, 26
עמחי קורדזובה, 25
איה כרמיה, 24
עפרי בארי, 24

אפק ליונסון, 19
גליה יחשלמי, 19
ליאור מדר, 17
עדן ביקאורל, 11
תמר רגב, 9
שי תישכי, 7
יעל רגב, 6
אכיל תישכי, 4

ילידי החודש פברואר

אסתר לוי, 79
עמיקם רגב, 76
רכקלה צדפי, 76
אברהם קאליפה, 74
מריו קרבס, 70

יורם יפה, 66
איציקו דונה, 63
קוני פור, 61
יתרו מדר, 60
אסטל גבע, 58
כני יחשלמי, 57
רפי בורץ, 56
ירון קציר, 48
תלמה גויאזדוביץ, 46
אורן עציון, 43

הערה: כל התאריכים מגיעים מרשימות החברים בהנה"ח.

אם אתם מזהים תאריך לא נכון או מישהו שחסר ברשימה, אתם מוזמנים לפנות להנה"ח או למזכירות לעדכון הפרטים.

« לאחר המתנה ממושכת ולחץ דם גבוה, יצאה לעולם הנסיכה החדשה לבית משפחת **שר**, בת רביעית **להדס וזיויד**, עידן שמה. ברכות להורים, לאח והאחיות, לסבים והסבתות ולכל המשפחה הקרובה והרחוקה.

« סבתא **ריישה** חובקת נכדה חדשה בת **לעמוס ועדי**, שמה בישראל **עלמה ויינטרוב** - מזל טוב ושפע ברכות.

« "אוסטרליה שלי" על המסך הקטן בערוץ 1 - הסרט הוקרן בשלושה פרקים, מרגש לראות פרויקטים שמצולמים בקיבוץ, וגם לזהות חברים במהלך הסרט.

« **21 המשפחות** שהתקבלו לחברות הגרילו את מיקום ביתם מצפון לשכונה הצפונית.

« **קטרינה** טסה לסקי באיטליה - החורף הישראלי והמחסור בשלג נתנו לה חשק לקפוץ לקור האירופאי לשבוע סקי – תעשי חיים.

« ברכות חמות **ליותם פנר** שקיבל בשעה טובה את התואר הנדסאי אדריכלות.

« "ברוך שפטרנו מעולו של זה" - **איתן ביוקאורל** הגיע למצוות ועלה לתורה בפרשת "בא" – מזל טוב ושפע ברכות לכל המשפחה.

« למה אין מרפאת שיניים? איפה אלישבע? **אלישבע ובזוקה** קפצו לאוסטרליה למנוחה של חודש בחיק המשפחה, וכל זה לכבוד החלפת הקידומת...

« **ליהודית מדר**, לבני המשפחה ולכל "שבט אושר", משתתפים באבלכם במות האם / הסבתא יפה אושר ז"ל. מי ייתן ולא תדעו עוד צער.

« **לתמי בלומנטל** והמשפחה – אתכם באבלכם במות הסבתא בשיבה טובה, בת 93, בארצות הברית. תמי נסעה ללוויה וכבר חזרה אלינו.

« יום השנה למותו של **שמוליק אייל** צוין בערב יפה, מרגש ומלא השראה. לכבוד אירוע זה המשפחה אוחדה – **נועה וגיא** באו מארה"ב ו**רון** הגיע מאנגליה.

« **לראובן יוגב** - איחולי החלמה מהירה וחזרה לכושר! מכל אלה שהקפצת להם את הלב.

« מזל טוב גם ל**נמרוד ולירז מדר** - עוד שובב קטן נולד במשפחה - בן שלישי, ושמו בישראל **רותם**. לכבוד הלידה הגיעה גם **רוני מארה**"ב לפגוש את שני האחיינים החדשים.

ליזה בוחסירה

התשובה למבנה מהעלון הקודם:

המבנה הוא צריף חדר האוכל (השני במספר) העומד גם היום ומט ליפול. הפינה בצילום היא הכניסה לחדר האוכל, כאשר ח"א היה בפעילות ושירת את החברים. הכניסה הייתה רחבה וללא דלת, וקצת פנימה היה חדרון ששימש את סידור העבודה, לוח מודעות, קולבים לתליית מעילים ועוד.

חדר אוכל זה פעל בשנים 1952-1968 והכיל כ-100 מקומות אכילה + מטבח ואקונומיה. חדר האוכל היה "לב" הקיבוץ ושימש את הציבור מלבד כמקום אכילה גם כמקום להתכנסויות תרבותיות וחברתיות – אולם לסרטים שהתקיימו אחת לשבוע, התכנסות לאסיפות, מופעים, מסיבות וכל מפגש שנדרש. לחדר האוכל הגיעו החברים לפני צאתם לעבודה, ללגום כוס תה ובסיום העבודה, לארוחת ארבע והחלפת חוויות היום.

האקונומיה היא שהייתה אחראית על המטבח וחדר האוכל.

בחדר האוכל עבד צוות קטן של חברים, בתורנות, שנמשכה שבוע ויותר, לפי יכולת הענפים לשחרר את האנשים. אחד מהצוות הזה עבד בשטיפת כלי האוכל.

התקיימו שלוש ארוחות – בוקר צהריים וערב. בערב הייתה תורנות הגשה של שני חברים.

את האוכל הביאו לשולחנות – סלטים, מרק, דייסות, לחם ועגלה עם המנות הייתה עוברת משולחן לשולחן. השולחנות היו מרובעים, מותאמים ל-8 סועדים ורק באמצע שנות השישים הוחלפו לשולחנות של ארבעה סועדים.

עמיקם

זיכרונות מחדר האוכל

אסתר לוי – בשנים הראשונות, אכלנו בחדר האוכל בצלחות מפת, (אני שומרת לי צלחת כזאת) וישבנו סביב שולחנות גדולים על ספסלים, שלא היו כל כך חזקים ולא פעם נשברו ואנשים נפלו. היינו אוכלים בחדר האוכל גם ארוחת ארבע – תה ולחם עם מרגרינה וריבה. את זה היינו אוכלים גם לארוחת בוקר כי לא היו ביצים.

בתקופה הזאת בישלתי במטבח. לא היה לנו כמעט אוכל, היינו מבשלות בעיקר עגבניות כי אותן גידלנו. בישלנו מרק עגבניות, עגבניות עם ביצים ופעם בשבועיים היינו מבשלות קציצות בשר. היו ימים שאכלנו מלון עם לחם כי לא היה משהו אחר.

נכון שלא היה אוכל אבל שמחה הייתה תמיד. מה שלא היינו אוכלים היינו מרוצים.

כשהיו מביאים לנו תרנגולות מהלול ולא היה מי שישחט אותן, הייתי אני תולשת להן את הראש, מורטת להן את הנוצות ומבשלת אותן.

מאוחר יותר עבדתי עם אהובה לביא ואחר כך עם שוש שלמון והיה נעים מאוד.

לולה – כשהגענו לקיבוץ ב-1954, מצאנו מטבח קטן, חסר מכשור. הכנת האוכל והחיתוכים נעשו ביד,

הבישול היה על פרימוס ופתילות והיה מקרר קטן.

הייתה הפרדה בין המטבחים – מטבח לחברים ומטבח לילדים. מגוון האוכל היה מצומצם, למשל – קיבלנו בארוחה רק חצי ביצה ועוף קיבלו בעיקר החולים והילדים הקטנים.

התנאים היו קשים. עם הזמן השקיעו בציוד – מצלית חשמלית, תנור אפיה, מטחנת בשר, חדר קירור ועוד. היה מחסן לשעת חירום שבו היו קופסאות שימורים ובשר לוף.

את הלחם קיבלנו מדי יום מהמאפיה ברמת הכובש. לקנות ירקות ופירות הייתי נוסעת מוקדם בבוקר עם מיקי שוורץ, שהיה מרכז קניות, לשוק פתח-תקווה. את שאר המצרכים הייתי מזמינה אצל מרכז הקניות והוא היה מביא אותם. סוכני מזון לא היו נכנסים לקיבוץ כדי למנוע קניות מיותרות. הייתה חלוקת שוקולד לילדים פעם בשבוע ו"הבראה" לנשים בהריון.

הייתי אקונומית פעמיים – בין 1958 ל-1960 ובין 1961 ל-1963.

שימחה כספי – הגעתי לקיבוץ ב-1960 ונכנסתי מיד לעבוד במטבח ילדים. 20 שנה בישלתי אוכל לילדים גם בחדר האוכל הישן וגם בחדש. כשהייתי מגיעה בבוקר למטבח חיכו לי חולדות על הגז והייתי קוראת לחיימקה שיגרש אותן. חיימקה היה שוחט בשבילי את התרנגולות ואני הייתי מנקה ומבשלת אותן לילדים. העבודה הייתה קשה מאוד. הכל עשינו בידיים. קילפנו ביד תפוחי אדמה וגזר וזה היה קשה.

שושקה עבדה במטבח בחדר האוכל הישן וזוכרת איך כל בוקר היו מביאים את החלב מהרפת למטבח, שם היו מכניסים אותו לספרטור, מפרידים את השומן ומחלק מהחלב היו מכינים גבינה. את הגבינה היו שמים בתוך חיתולים ותולים אותם כדי להוציא את הנוזלים. כמו כן נזכרת שושקה בהתרגשות שהייתה מטפלת של חברת נוער שהגיעה למשק ב-1963.

ילדי חברת הנוער היו אוכלים בחדר האוכל וב-6 ביוני 67, בזמן ארוחת הצהריים נשמעה אזעקה (תחילת מלחמת ששת הימים) וכל ילדי חברת הנוער הורדו למקלט. כשנרגע מעט בקשו המדריכים מתנדב אחד מחברת הנוער שיעזור לסדר את חדר האוכל ואז קמו כולם והחליטו ללכת ביחד לנקות ולסדר את חדר האוכל.

יצחק לוי מספר שאחרי שעברו לחדר האוכל החדש הפך חדר האוכל הישן לנגריה שם עבדו יעקוב מזרחי ז"ל, איציק שפייה ולעבודות מיוחדות היו מביאים את עזרא מכפר סבא. מאוחר יותר הצטרף אהרון ביוקוראל ז"ל לנגריה.

אהרון ביוקאורל עבד בנגריה שנים, עד יומו האחרון – עשה תיקונים בבתים, שיפץ רהיטים ובנה רהיטים חדשים לשביעות רצון החברים.

ויצמן זנגי – במשך שמונה שנים, כשעבדתי במנגו, ביליתי את חודשי הקיץ בחדר האוכל הישן. בין ה-10 לאוגוסט ל-25 לספטמבר (בערך), עבדנו במיון מנגו שאוכסן בחדר הקירור של חדר האוכל. שש שנים ראשונות עבדנו ידנית כשהחברים באים לגיוסים בעיקר בימי שישי ושבת, ובשנתיים האחרונות עברנו למערכת מיון חשמלית. יד ימיני היה חיימקה ז"ל שהיה בקיא בכל מה שהסתתר בסביבה. כל פעם כשהייתי צריך איזה שהוא כלי הוא היה רץ ומביא אותו מאיזה שהוא מסתור. עבדו איתי - ליוזה, יעל בורנשטיין, איילת ועוד. ואני זוכר את נעמי תקומי שהייתה באה הרבה לעבוד במיון. זכורה לי שכנות טובה עם אהרון, שעבד בנגריה והפסקות הקפה כל יום ב-10 עם חיימקה ואהרון.

אספה וראיינה :
עתליה אייל

חידת החודש:

מבנה זה מהו? היכן נמצא ומה מטרתו?

תשובות נא לשלוח למערכת בניר או לעמיקם. תשובה של עמיקם תימסר בעלון הבא.

